

Vergaderjaar 2025–2026

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 2198

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 juni 2026

Hierbij zend ik u de geannoteerde agenda van de vergaderingen van de Eurogroep en Ecofinraad van 9 en 10 juli a.s. Ik ben voornemens deel te nemen aan deze vergaderingen.

De agenda's van de Eurogroep en Ecofinraad worden bepaald op basis van het Eurogroep-werkprogramma en een vooruitblik van het voorzitterschap van de Raad. De agenda's worden kort voor de start van de Eurogroep en Ecofinraad vastgesteld. Op 11 juni hebben we de laatste indicatie van de agenda's ontvangen en op basis daarvan is deze geannoteerde agenda samengesteld. Het is mogelijk dat nog punten worden toegevoegd aan de agenda of dat bepaalde onderwerpen worden afgevoerd of worden uitgesteld tot de volgende vergadering.

De Minister van Financiën,
E. Heinen

Eurogroep

Agendaonderwerp: Begrotingsbeleid in de eurozone

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling en (mogelijk) aannname verklaring

Besluitvormingsprocedure: Consensus

Toelichting:

De Eurogroep zal spreken over de macro-economische ontwikkelingen en het geaggregeerde begrotingsbeleid, de zogenaamde *fiscal stance*, in de eurozone. De gedachtewisseling zal onder andere gebaseerd zijn op het jaarlijkse rapport van de European Fiscal Board (EFB) over het geaggregeerde begrotingsbeleid in de eurozone.

In 2026 en 2027 staat het begrotingsbeleid in de eurozone volgens de EFB in het teken van aanzienlijke economische onzekerheid, vooral veroorzaakt door het conflict in het Midden-Oosten en de impact hiervan op energieprijzen, inflatie en economische groei. In 2026 is het begrotingsbeleid licht restrictief, in de zin dat de begrotingspositie licht verbetert ten opzichte van 2025, mede door terughoudend beleid in een context van hoge overheidsschulden en oplopende rente-uitgaven. In 2027 verwacht de EFB een omslag naar een vrijwel neutrale tot licht expansieve begrotingskoers op eurozonenniveau.

De EFB uit in zijn rapport enige kritiek op de mededeling van de Commissie dat lidstaten de bestaande nationale ontsnappingsclausule (National Escape Clause; NEC) binnen het SGP zouden kunnen benutten voor maatregelen en investeringen gericht op het vergroten van de energie-onafhankelijkheid. Volgens de EFB vergroot dit het risico op onnodige en weinig gerichte overheidssteun, juist nu het steunpeil al hoog is en de inflatie stijgt. Uitzonderingen op de begrotingsregels moeten daarom tot een minimum beperkt blijven. Daarnaast merkt de EFB op dat veel lidstaten tijdelijke energiesteun geven die eind 2026 afloopt, maar dat deze steun vaak generiek is en niet gericht op kwetsbare groepen. De EFB adviseert dan ook om steunmaatregelen tijdelijk, gericht en begrotingsneutraal vorm te geven, en benadrukt dat structurele investeringen, zoals in energie-onafhankelijkheid, niet in het gedrang mogen komen door korte-termijn steunmaatregelen. Het kabinet acht het van belang dat toepassing van de NEC tijdelijk, gericht en verenigbaar met schuldhoudbaarheid blijft.

Mogelijk zal de Eurogroep, net als vorig jaar, een gezamenlijke verklaring aannemen over de oriëntatie van het begrotingsbeleid voor het komende jaar. Voor het kabinet staat voorop dat deze verklaring consistent moet zijn met de herziene Europese begrotingsregels. Daarnaast zal het kabinet indien opportuun het belang van prudent begrotingsbeleid en financiële buffers benadrukken.

Agendaonderwerp: Internationale rol van de euro

Document: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/ire/ecb.ire202606.en.pdf>

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

De Eurogroep zal van gedachten wisselen over het jaarlijkse ECB-rapport over de internationale rol van de euro. De ECB heeft het rapport hierover op 11 juni jl. gepubliceerd. In dat rapport komt naar voren dat de internationale rol van de euro in 2025 beperkt is toegenomen en volgens verschillende indicatoren voor internationaal valutagebruik uitkomt op circa 20%.

Vergroting van de internationale rol van de euro kan volgens het kabinet voordelen opleveren in termen van grotere monetaire autonomie, lagere transactie-, risicomanagement- en financieringskosten, en een lagere gevoeligheid voor buitenlandse wisselkoersschokken. Een grotere internationale rol van de euro kan ook bijdragen aan het reduceren van afhankelijkheden in de financiële sector, en in het bijzonder de sterke afhankelijkheid van de dollar.

Voor een grotere internationale rol van de euro is het volgens het kabinet van belang dat de EU een aantrekkelijke plek is om te investeren en ziet hiervoor verschillende aanknopingspunten. Dat kan door het concurrentievermogen van de EU te versterken en de groeivoet te verhogen, bijvoorbeeld door het wegnemen van barrières op de interne markt, de verdere integratie van financiële markten via de kapitaalmarktunie en de bankenunie. Ook het verdiepen van handelsrelaties met derde landen kan bijdragen aan het vergroten van de internationale rol van de euro, waarbij gedacht kan worden aan nieuwe of verbeterde handelsakkoorden en het bevorderen van het gebruik van de euro bijvoorbeeld in internationale grondstoffenmarkten. De betrouwbare Europese instituties, de solide rechtstaat en onafhankelijke instellingen bieden een goede basis om de euro als internationale munt te positioneren. Ook voldoende aanbod van in euro gedenomineerde veilige activa kan bijdragen aan een grotere internationale rol van de euro. Het kabinet vindt dat dit aanbod het best vergroot kan worden door houdbare overheidsschulden en prudent begrotingsbeleid in de eurolanden.

Agendaonderwerp: Eurogroep werkprogramma t/m juni 2027

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

De voorzitter van de Eurogroep zal een toelichting geven bij het voorgestelde werkprogramma tot en met juni 2027. Onderwerpen die naar verwachting op de agenda komen zijn macro-economische ontwikkelingen, defensiefinanciering, de economische aspecten van technologische soevereiniteit en kunstmatige intelligentie, de woningmarkt, energie en concurrentievermogen van de eurozone. Naar verwachting zal er daarnaast aansluiting gehouden worden bij discussies en wetgevingstrajecten in de Ecofinraad, waaronder over de Spaar- en Investeringsunie.

In inclusive format

Agendaonderwerp: Digitale financiën

Document: Nog niet beschikbaar

Aard bespreking: afsluitende bijeenkomst digital finance

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

Naar aanleiding van besprekingen over stablecoins is besloten een werkstroom digitale financiën op te zetten om een gezamenlijke Europese positie te bepalen. De sessie op 9 juli vormt de afsluitende bespreking in de Eurogroep, waarin de eerdere besprekingen over onder meer de kansen en risico's worden samengebracht en een verklaring door de Eurogroep wordt opgesteld. Het statement stelt naar verwachting dat digitale financiën kansen biedt voor een efficiënter, concurrerender en soevereiner Europees financieel systeem. Tegelijk moet innovatie plaatsvinden binnen duidelijke kaders, met aandacht voor financiële stabiliteit, interoperabiliteit, toezicht en risico's zoals stablecoin multi-issuance.

De overkoepelende inzet van Nederland ten aanzien van digitale financiën is gericht op het blijven inzetten op zowel het ontwikkelen van een publiek digitaal betaalmiddel (de digitale euro) als het faciliteren van de ontwikkeling van private digitale betaalmiddelen (stablecoins en getokeniseerde deposito's). Voor private betaalmiddelen bewaakt de overheid dat het betalingsverkeer toegankelijk is, consumenten beschermd worden en integriteits-, financiële stabiliteits- en operationele risico's gemitigeerd worden. Ook in gedigitaliseerde financiële markten is het van belang dat betaalmiddelen gekoppeld zijn aan het publieke anker van de centrale bank zodat de transmissie van het monetaire beleid niet in het geding komt. Omdat de betrouwbaarheid van betaalmiddelen van groot belang is, biedt solide regulering de beste basis voor innovatie met (nieuwe) digitale betaalmiddelen. Concurrentie moet plaatsvinden op de gebruiksmogelijkheden van nieuwe betaalmiddelen, niet op basis van regelgevingsarbitrage. Waar mogelijk worden kansen benut om de Europese strategische autonomie en de internationale rol van de euro te versterken door middel van digitale financiën. Het kabinet is kritisch ten aanzien van zogeheten multi-issuance stablecoins vanwege de risico's voor de financiële stabiliteit. De kabinetsinzet is om risicobeperkende maatregelen te verkennen.

Agendaonderwerp: AI en financiële stabiliteit

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

In de Eurogroep zal worden gesproken over gevolgen van kunstmatige intelligentie (*artificial intelligence*, AI) voor de financiële stabiliteit. Mede naar aanleiding van de ontwikkelingen van het AI-model Mythos van Anthropic, is meer aandacht ontstaan voor de risico's van geavanceerde AI-modellen. Het kabinet vindt het belangrijk dat de risico's van AI voor de financiële stabiliteit zorgvuldig worden gemonitord. Gezien de snelle ontwikkelingen is het essentieel dat er adequate crisisstructuren zijn ingericht, zodat informatie met elkaar gedeeld kan worden en er snel kan worden ingegrepen bij een AI-gerelateerde crisis. Het kabinet zal tijdens de Eurogroep het belang hiervan onderstrepen en een oproep doen om hier gezamenlijk stappen in te zetten.

Tegelijkertijd zal het kabinet benadrukken dat er ook aandacht moet zijn voor de kansen die AI biedt voor de financiële sector. AI biedt bijvoorbeeld mogelijkheden voor verbeterd toezicht, effectievere handhaving, en een betere inschatting en beheersing van risico's. Ook kan cyberweerbaarheid worden versterkt met behulp van AI. Ook in bredere zin is het belangrijk dat Europa voldoende oog heeft voor de kansen en het belang van een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor AI in Europa. Dit draagt bij aan het concurrentievermogen van Europa en verkleint de afhankelijkheid van niet-Europese AI-bedrijven.

Tijdens de Eurogroep zal het kabinet daarnaast benadrukken dat het belangrijk is dat Europese instellingen gelijke toegang krijgen tot AI-modellen, zoals Mythos, net als Amerikaanse instellingen, zodat zij over dezelfde mogelijkheden beschikken om hun cyberweerbaarheid te versterken. Tegelijkertijd is het van belang dat (financiële) instellingen gebruikmaken van de bestaande mogelijkheden om hun digitale veiligheid te waarborgen.

Verwant aan de discussie in de Eurogroep is de publicatie van het Commissievoorstel het Europese Techsovereiniteitspakket op 3 juni 2026. Dit voorstel bestaat uit een strategische routekaart voor digitalisering en AI in energie, communicatie over Europese technologische soevereiniteit

inclusief een strategie op Open Source, wet op cloud- en AI-ontwikkeling en de Chipswet 2. Hierover zal worden gesproken in de Raad voor Concurrentievermogen, en Energieraad door de Minister van Economische Zaken en Klimaat en in de Telecomraad door de Staatssecretaris Digitale Economie en Soevereiniteit. De Kamer ontvangt zoals gebruikelijk BNC-fiches met de Nederlandse appreciatie van deze voorstellen.

Ecofin

Agendaonderwerp: Kapitaalmarktintegratie- en toezichtcentralisatiepakket

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

De Raad zal spreken over het kapitaalmarktintegratie- en toezichtcentralisatiepakket dat op 4 december jl. door de Europese Commissie is gepubliceerd. Het kabinet verwelkomt dit pakket en is uitgesproken voorstander van voorstellen die barrières op de interne markt wegnemen om de spaar- en investeringsunie te ontwikkelen, alsook het centraliseren van toezicht op handelsplatformen, centrale tegenpartijen, centrale effectenbewaarinstituten en cryptoactivadienstverleners bij ESMA. Daarbij vindt het kabinet het van groot belang dat er voortgang gemaakt wordt op alle elementen van dit pakket, omdat alleen dan de door de Commissie geschetste baten worden gerealiseerd. Hiertoe is Nederland, samen met Frankrijk, Italië, Duitsland, Spanje en Polen (de E6) een gezamenlijke inbreng overeengekomen, om de onderhandelingen binnen de Raad te faciliteren. Tijdens de Ecofinraad van 12 juni is er gesproken over belangrijke aspecten van het pakket, waaronder over de voorgestelde reikwijdte van het toezicht door ESMA en de voorgestelde herziene bestuursstructuur van ESMA. Tijdens de Ecofinraad zal sturing worden gegeven op belangrijke aspecten van het pakket. Het kabinet zet erop in dat er voortvarend een ambitieus Raadsakkoord bereikt wordt.

Agendaonderwerp: Voorzitterschap werkprogramma

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

Het inkomende Ierse voorzitterschap zal haar prioriteiten voor de Ecofinraad presenteren. Deze liggen naar verwachting bij de Spaar- en Investeringsunie (waaronder de onderhandelingen voor het Kapitaalmarktintegratie- en Toezichtcentralisatiepakket), securitisatie, de digitale euro en behandeling van het aanstaande rapport van de Europese Commissie over het concurrentievermogen van de Europese bankensector. Daarnaast zal Ierland naar verwachting de beëindiging van de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit (HVF) en de financiering van Oekraïne in de Ecofinraad agenderen.

Agendaonderwerp: Economische en financiële impact van de Russische agressie tegen Oekraïne

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

De Ecofinraad zal spreken over de economische en financiële impact van de Russische agressie tegen Oekraïne en over Europese steunmaatregelen. Dit is een regulier terugkerend agendaonderwerp op de Ecofinraad. Er vindt geen besluitvorming plaats.

Oekraïne ontvangt sinds februari 2024 steun uit de Oekraïne-faciliteit ten behoeve van herstel, wederopbouw en modernisering met een totale omvang van EUR 50 mld. voor de periode 2024–2027. Voor steun vanuit de Oekraïne-faciliteit geldt dat uitbetaling voorwaardelijk is aan het doorvoeren van hervormingsstappen uit de bestaande hervormingsagenda voor 2024–2027 uit het Oekraïneplan. Op 8 juni jl. heeft de gedeeltelijke uitbetaling van tranche zeven (EUR 2,8 mld.) plaatsgevonden, waarmee tot op heden in totaal EUR 29,5 mld. uit de Oekraïne-faciliteit is uitbetaald.

Tijdens de Europese Raad op 18 december jl. is een akkoord bereikt om Oekraïne in de komende twee jaar te ondersteunen met EUR 90 mld. aan leningen (*Ukraine Support Loan*, USL). De steun uit de USL voor 2026 is vastgesteld op EUR 45 mld., waarvan EUR 16,7 mld. voor begrotingssteun en 28,3 mld. voor steun aan defensie industriële capaciteiten. De begrotingssteun, die via de Oekraïne-faciliteit en macro-financiële bijstand (MFB) wordt verstrekt, is gekoppeld aan beleidshervormingen waar Oekraïne aan moet voldoen. Naar verwachting wordt de eerste -uitbetaling uit de USL ter hoogte van EUR 3,2 mld. op korte termijn aan Oekraïne uitbetaald. Daarnaast moet het Oekraïneplan worden bijgewerkt om rekening te houden met de helft van de begrotingssteun uit de USL die via de Oekraïne-faciliteit wordt gekanaliseerd. Naar verwachting besluit de Raad hier deze zomer over.

Daarnaast heeft Oekraïne sinds maart 2023 een programma bij het IMF, dat in februari 2026 is hernieuwd. Op 12 juni jl. werd een akkoord bereikt op stafniveau over de eerste review onder dit vierjarige steunprogramma van USD 8,1 mld. Na goedkeuring van de Board zal Oekraïne USD 690 mln. ontvangen, waarmee de totale uitbetalingen onder het programma uitkomen op USD 2,2 mld. Oekraïne heeft alle kwantitatieve economische doelstellingen tot eind maart gehaald. Wel liepen enkele afgesproken hervormingen vertraging op: twee mijlpalen werden later dan gepland uitgevoerd en één werd niet gehaald. Daarom hebben het IMF en Oekraïne nieuwe afspraken gemaakt over een aangepaste hervormingskader, corrigerende maatregelen en aanvullende beleidsverplichtingen om het steunprogramma op koers te houden. Hervormingen op het gebied van belastinginning, bestrijding van de informele economie, corruptiebestrijding en goed bestuur zijn prioriteiten in het vervolg van het programma.

De *Ukraine Support Loan* van EUR 90 mld. dekt volgens de Europese Commissie twee derde van de macro-financiële en militaire noden van Oekraïne voor de komende twee jaar, uitgaande van de situatie in september 2025. Het resterende tekort dient volgens de Commissie gedekt te worden door andere internationale donoren. De noodzaak van extra aanvullende steun is afhankelijk van het verloop van de oorlog. Naar verwachting volgt na de zomer een nieuw beeld van de macro-financiële en militaire noden van Oekraïne voor 2027. De herstel- en wederopbouw-noden van Oekraïne zijn nog niet in dit tekort meegenomen en worden in de meest recente *Recovery and Reconstruction Needs Assessment* (RDNA5) van de Wereldbank geschat op USD 588 mld. (EUR 500 mld.) in de komende tien jaar.

Agendaonderwerp Uitvoeringsbesluit van de Raad onder de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit (HVF)

Document: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2026%3A316%3AFIN&qid=1782110916795>

Aard bespreking: Aanname uitvoeringsbesluit van de Raad

Besluitvormingsprocedure: Gekwalificeerde meerderheid

Toelichting:

Tijdens de Ecofinraad zal worden stilgestaan bij de stand van zaken ten aanzien van de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit (HVF). Daarnaast zal de Raad uitvoeringsbesluiten aannemen waarmee wijzigingen van de herstel- en veerkrachtplannen (HVP) die lidstaten hebben opgesteld in het kader van de HVF, formeel worden goedgekeurd. Lidstaten kunnen, op basis van artikel 21 van de HVF-verordening, gebruik maken van de mogelijkheid om hun HVP aan te passen op grond van objectieve omstandigheden die relevant zijn voor de eerder overeengekomen mijlpalen en doelstellingen of wanneer daar een beter alternatief voor wordt voorgesteld waarbij het oorspronkelijke ambitieniveau van de maatregel onveranderd blijft. De Commissie beoordeelt of de redenen die lidstaten aandragen een wijziging van de herstelplannen rechtvaardigen en of de herstelplannen na deze aanpassingen nog steeds voldoen aan alle eisen van de HVF-verordening.

Op het moment van schrijven is bekend dat de wijzigingen van het HVP van Litouwen, Letland, Slovenië, Cyprus, Finland, Luxemburg, Duitsland, Nederland en Hongarije voorliggen in de Ecofinraad. De Commissie oordeelt dat de redenen die deze lidstaten aandragen, een aanpassing van het HVP rechtvaardigen en dat de plannen ook na deze aanpassingen voldoen aan de eisen van de HVF-verordening. Het kabinet kan zich vinden in het oordeel van de Commissie. Het kabinet is daarom voornemens om in te stemmen met de voorstellen tot aanpassing van de uitvoeringsbesluiten van de Raad. De planwijziging van Hongarije en de kabinetsappreciatie wordt onderstaand toegelicht.

Voor het Nederlandse HVP stelt Nederland in samenspraak met de Europese Commissie voor om mijlpalen en doelstellingen in het HVP op grond van artikel 21 van de HVF-verordening te wijzigen. Het kabinet hecht groot belang aan deze wijziging om ervoor te zorgen dat Nederland de volledige enveloppe aan voor Nederland gereserveerde middelen op kan halen. Naar verwachting zal de Raad unaniem instemmen met de wijziging van het Nederlandse plan, zoals gebruikelijk bij door de Commissie aangenomen wijzigingen.

HVP Hongarije

Het oorspronkelijke HVP van Hongarije werd op 15 december 2022 goedgekeurd en met instemming van de Raad op 8 december 2023 aangepast.¹

In het oorspronkelijke HVP van Hongarije zijn supermijlpalen overeengekomen op het gebied van de rechtsstaat. Hierdoor kon Hongarije pas aanspraak maken op middelen uit de HVF als deze mijlpalen zouden zijn gerealiseerd. De supermijlpalen uit het originele Hongaarse HVP zijn nader toegelicht in de Kamerbrief van 22 november 2022.² Door het uitblijven van implementatie van de benodigde rechtsstaathervormingen heeft Hongarije tot op heden nog geen middelen uit de HVF-ontvangen, met uitzondering van voorfinanciering (EUR 920 miljoen van in totaal EUR 10,4 miljard).

Hongarije heeft op 10 juni jl. een verzoek ingediend voor een wijziging van het HVP. Hongarije doet het verzoek tot aanpassing in overeenstemming met artikel 21 van de HVF-verordening, op basis van objectieve omstandigheden. Hongarije heeft aangegeven dat het HVP – een combinatie van hervormingen en investeringen – in zijn geheel niet langer haalbaar is

¹ https://www.eerstekamer.nl/eu/behandeling/20221130/brief_regering_uitvoeringsbesluit/document3/f=/vm09nm0g7exc.pdf

² https://www.eerstekamer.nl/eu/behandeling/20221130/brief_regering_uitvoeringsbesluit/document3/f=/vm09nm0g7exc.pdf

door toegenomen kosten door energieprijsvolatiliteit, onverwachte verschuivingen in de geopolitieke context, onvoorziene uitdagingen in de implementatie, vertragingen, en andere juridische en regelgevende ontwikkelingen. Daarom heeft Hongarije een nieuw HVP ingediend. In reactie hierop heeft de Commissie haar beoordeling van het nieuwe HVP gepubliceerd in een Commissievoorstel voor een uitvoeringsbesluit van de Raad. In dit voorstel beschrijft de Commissie de toetsing van het nieuwe Hongaarse HVP aan de vaste HVP-voorwaarden met een uitgebreide annex die de hervormingen en investeringen met bijbehorende mijlpalen en doelen, streefdata en de daaraan gekoppelde uitbetalingen vastlegt. In reactie op het nieuwe Hongaarse HVP heeft de Commissie daarnaast ook een werkdocument opgesteld, waarin de beoordeling van het Hongaarse HVP nader wordt toegelicht. Al deze documenten zijn online te raadplegen.³

Aan het opstellen van het nieuwe HVP van Hongarije ging een intensieve dialoog vooraf tussen Hongarije en de Commissie. De Commissie oordeelt dat de redenen die Hongarije aandraagt een aanpassing van het plan rechtvaardigen op grond van artikel 21 van de HVF-verordening en dat het nieuwe HVP van Hongarije voldoet aan de criteria uit de HVF-verordening. Ook oordeelt de Commissie dat het HVP van Hongarije voldoet aan de eis dat het plan alle, of een significant deel van de landspecifieke aanbevelingen (LSA's) uit het Europees Semester moet adresseren. In het bijzonder noemt de Commissie in haar beoordeling het voldoende implementeren van de LSA's op het gebied van de groene en digitale transitie, onderwijs, innovatie, arbeidsmarkt, sociaal beleid, gezondheidszorg, anti-corruptie, rechterlijke onafhankelijkheid, competitie in openbare aanbestedingen, de kwaliteit en transparantie van openbaar bestuur, economische beleidscoördinatie, belastingen en het begrotingsraamwerk.

Ten slotte heeft de Commissie beoordeeld of het HVP voldoende maatregelen bevat om toe te zien op de bescherming van de financiële belangen van de Unie, met in het bijzonder maatregelen ter preventie, opsporing en rechtzetten van corruptie, fraude, rechtsstatelijkheid en belangenverstrengeling. In dit kader worden in het nieuwe Hongaarse HVP 24 supermijlpalen vastgesteld waar Hongarije aan moet voldoen voordat kan worden overgegaan tot uitbetaling uit het HVF. Deze supermijlpalen komen overeen met de supermijlpalen uit het originele Hongaarse HVP. Deze betreffen o.a. het opzetten van een anti-corruptie *task force*, het versterken van de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van rechterlijke instanties (waaronder de Kúria, het hooggerechtshof), de oprichting van een Directoraat Interne Audit en Integriteit en het opzetten van een juridisch raamwerk voor de samenwerking met OLAF. Voor een volledig overzicht van de vereiste supermijlpalen verwijs ik u naar de bovengenoemde annex.

Kabinetsappreciatie

Ten tijde van de goedkeuring van het oorspronkelijke HVP van Hongarije, en de wijziging daarvan in december 2023, heeft Nederland zich beide keren onthouden van stemming, omdat het plan zich moeilijk verhiel met de brede kabinetsinzet inzake rechtsstatelijkheid. Een uitgebreide toelichting van de kabinetsinzet destijds is opgenomen in de Kamerbrief van 22 november 2022.⁴

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2026%3A316%3AFIN&qid=1782110916795>

⁴ https://www.eerstekamer.nl/eu/behandeling/20221130/brief_regering_uitvoeringsbesluit/document3/f=/vm09nm0g7exc.pdf

Voor de kabinetsappreciatie van het voorliggende Commissievoorstel voor het uitvoeringsbesluit van de Raad is de vraag leidend of de Commissie de criteria uit de HVF-verordening zoals hierboven weergegeven goed heeft getoetst. Het kabinet onderschrijft het positieve oordeel van de Commissie dat het Hongaarse herstelplan voldoet aan de HVF-verordening, waaronder het adresseren van een substantieel deel van de LSA's. Het kabinet constateert dat de supermijlpalen op het gebied van rechtsstaat in het voorliggende uitvoeringsbesluit van de Raad inhoudelijk overeenkomen met de supermijlpalen in het oorspronkelijke Hongaarse HVP. Het kabinet vindt het positief dat Hongarije zich middels het HVP committeert aan rechtsstaathervormingen. Het is tevens positief dat er in het HVF uitvoeringsbesluit expliciet is opgenomen dat de 24 supermijlpalen moeten zijn gerealiseerd voordat er kan worden overgegaan tot uitbetaling uit de HVF. De Commissie zal zorgvuldig toetsen of Hongarije daadwerkelijk controleerbare stappen heeft gezet richting het verbeteren van de rechtsstaat en het tegengaan van fraude, alvorens Hongarije aanspraak kan maken op middelen uit de HVF. Daarnaast kan de Commissie, in gevallen van ernstige onregelmatigheden, reeds uitbetaalde HVF-middelen terugvorderen. Conform de motie Van Lanschot c.s.⁵ zet het kabinet zich er bij de Commissie voor in dat Hongarije de hervormingen doorvoert om te voldoen aan de voorwaarden voor Europese financiering.

Gegeven het bovenstaande is het kabinet voornemens om in te stemmen met het voorstel voor een uitvoeringsbesluit ter goedkeuring van het Hongaarse HVP. Conform de motie Krul/Dassen⁶ moedigt het kabinet Hongarije aan om aan de met de Commissie gemaakte afspraken te voldoen, en ondersteunt het kabinet Hongarije hier bij waar nodig.

Goedkeuring van het nieuwe HVP van Hongarije leidt niet automatisch tot uitbetaling van HVF-middelen aan Hongarije. Conform de werkwijze van de faciliteit moet Hongarije betaalverzoeken indienen, waarin bewijs wordt aangeleverd dat mijlpalen en doelstellingen, met inbegrip van de supermijlpalen, uit het HVP zijn gehaald. Hongarije heeft, net als alle andere lidstaten, tot en met eind augustus 2026 om mijlpalen en doelstellingen uit het HVP te behalen. De Commissie beoordeelt na een verzoek tot uitbetaling van een lidstaat of de daaraan gekoppelde set van mijlpalen en doelstellingen bevredigend is verwezenlijkt.

Agendaonderwerp: Europees Semester 2026

Document: De voorliggende Raadsconclusies en (gewijzigde) landspecifieke aanbevelingen zijn voorafgaand aan de vergadering beschikbaar op Delegates Portal. De voorstellen van de Europese Commissie voor de landspecifieke aanbevelingen van de Raad aan de lidstaten, landenrapporten en diepteonderzoeken in het kader van de macro-economische onevenwichtighedenprocedure zijn beschikbaar op: https://reforms-investments.ec.europa.eu/publications-0/2026-european-semester-country-specific-recommendations-commission-recommendations_en

Aard bespreking: Goedkeuring Raadsconclusies macro-economische onevenwichtighedenprocedure en aanname landspecifieke aanbevelingen van de Raad.

Besluitvormingsprocedure: Consensus voor Raadsconclusies en gekwalificeerde meerderheid voor landspecifieke aanbevelingen.

Toelichting:

⁵ Kamerstukken 21501–02, nr. 3383.

⁶ Kamerstukken 36 866, nr. 9.

Op 3 juni jl. heeft de Europese Commissie (de Commissie) het lentepakket in het kader van het Europees Semester gepubliceerd.⁷ Onderdeel van dit pakket zijn de resultaten van de diepte-onderzoeken in het kader van de macro-economische onevenwichtighedenprocedure (MEOP) en de landspecifieke aanbevelingen van de Raad aan de lidstaten. De Kamer ontving middels de nazending op de geannoteerde agenda voor de Eurogroep en Ecofinraad van juni een kabinetsappreciatie van deze onderdelen van het lentepakket.⁸

Raadsconclusies macro-economische onevenwichtighedenprocedure

Tijdens de Ecofinraad liggen er Raadsconclusies ter besluitvorming voor over de resultaten van de diepteonderzoeken in het kader van de MEOP. In het Alert Mechanism Report (AMR) 2026 stelde de Commissie vast dat ze voor Nederland, Griekenland, Italië, Hongarije, Roemenië, Slowakije en Zweden diepteonderzoeken zou gaan uitvoeren naar mogelijke macro-economische onevenwichtigheden. Hierover is de Kamer op 12 januari jl. geïnformeerd.⁹

In het lentepakket heeft de Commissie, op basis van deze diepteonderzoeken voor drie lidstaten (Hongarije, Italië en Slowakije) macro-economische onevenwichtigheden vastgesteld. Roemenië ondervindt, net als vorig jaar, buitensporige macro-economische onevenwichtigheden. Voor Nederland, Zweden en Griekenland zijn naar aanleiding van de diepteonderzoeken geen macro-economische onevenwichtigheden vastgesteld. Hierover is de Kamer op 8 juni jl. geïnformeerd.¹⁰

In de Raadsconclusies wordt doorgaans bevestigd dat de macro-economische onevenwichtighedenprocedure een belangrijk onderdeel is van het Europees Semester om eventuele nieuwe macro-economische risico's te signaleren, voorkomen en corrigeren. Er wordt naar verwachting in de Raadsconclusies kennisgenomen van het bestaan van onevenwichtigheden in voornoemde lidstaten. Daarnaast wordt naar verwachting kennisgenomen van het bestaan van buitensporige onevenwichtigheden in Roemenië. Het kabinet kan zich naar verwachting vinden in de Raadsconclusies en is in dat geval voornemens ermee in te stemmen in de Ecofinraad.

Landspecifieke aanbevelingen van de Raad aan de lidstaten

Ook ligt in de Ecofinraad de aanneming van de landspecifieke aanbevelingen (LSA's) van de Raad aan de lidstaten voor. De Kamer is middels de nazending van de geannoteerde agenda voor de Eurogroep en Ecofinraad van juni geïnformeerd over de Commissievoorstellingen voor LSA's van de Raad, inclusief een appreciatie van de voorgestelde LSA's voor Nederland.¹¹ De aanneming van de LSA's van de Raad aan de lidstaten volgt op de goedkeuring van een horizontale notitie over deze LSA's tijdens de Raad Algemene Zaken van 16 juni en behandeling van deze notitie tijdens de Europese Raad van 18 en 19 juni.

Ten tijde van schrijven van deze geannoteerde agenda worden deze voorstellen van de Commissie nog besproken in de voorbereidende comités van de Raad. Op basis hiervan zouden nog wijzigingen kunnen

⁷ https://reforms-investments.ec.europa.eu/publications-0/2026-european-semester-spring-package_en

⁸ <https://open.overheid.nl/details/7f2b2746-f3be-47af-8587-4e494e568b1d>

⁹ Kamerstukken II 2025/26, 2026D00621

¹⁰ <https://open.overheid.nl/details/7f2b2746-f3be-47af-8587-4e494e568b1d>

¹¹ <https://open.overheid.nl/details/7f2b2746-f3be-47af-8587-4e494e568b1d>

optreden. Doorgaans verandert de kern van de aanbevelingen daarbij niet. Het kabinet verwacht daarom in te kunnen stemmen met de aanname van de aanbevelingen van de Raad aan de lidstaten. Met de aanname van de LSA's wordt de Semestercyclus van 2026 afgerond.

Agendaonderwerp: Implementatie Stabiliteits- en Groeipact – Raadsaanbeveling herziene budgettaire-structureel plan van Nederland

Document: Het document wordt voorafgaand aan de vergadering op het Delegates Portal geplaatst onder de titel «MTFSPs recommendations».

Aard bespreking: Besluitvorming Raadsaanbeveling

Besluitvormingsprocedure: Gekwalificeerde meerderheid

Toelichting:

In het kader van het herziene Europese begrotingsraamwerk hebben lidstaten budgettaire-structurele plannen voor de middellange termijn (hierna: plan) ingediend, met daarin hun voorgenomen begrotingsbeleid, hervormingen en investeringen. Alle lidstaten hebben hun plan ingediend. Nederland heeft inmiddels een herzien plan ingediend wegens het aantreden van een nieuw kabinet.

De Commissie heeft het herziene plan van Nederland beoordeeld op basis van Verordening 2024/1263 en oordeelt dat het uitgavenpad zoals voorgesteld door Nederland voldoet aan de vereisten. De nadere beoordeling van de Commissie is opgenomen in de nazending geannoteerde agenda van de Eurogroep/Ecofinraad van juni. Op basis van deze beoordeling doet de Commissie een aanbeveling aan de Raad voor vaststelling van het uitgavenpad. De Ecofinraad op 10 juli 2026 besluit op basis van gekwalificeerde meerderheid over de Raadsaanbevelingen voor Nederland. Het kabinet kan zich vinden in de beoordeling van de Commissie en is voornemens in te stemmen met de Raadsaanbeveling.

Agendaonderwerp: Implementatie Stabiliteits- en Groeipact – Raadsbesluit en aanbeveling voor een buitensporigtekortprocedure

Document: Het 126.3-rapport van de Commissie¹² en het Raadsbesluit om een buitensporig tekort vast te stellen voor Bulgarije zijn publiekelijk beschikbaar.

Aard bespreking: Besluitvorming

Besluitvormingsprocedure: Gekwalificeerde meerderheid

Toelichting:

De Commissie beoordeelt jaarlijks op grond van artikel 126, lid 3, VWEU of er sprake is van buitensporige tekorten in lidstaten. Deze beoordeling vindt plaats wanneer de overheidsschuld boven de referentiewaarde van 60% bbp ligt en onvoldoende snel daalt (schuld criterium), of wanneer het begrotingstekort de referentiewaarde van 3% bbp overschrijdt (tekort criterium). Uit het onderzoek van de Commissie blijkt dat Bulgarije niet voldoet aan het tekort criterium. Daarom stelt de Commissie voor om voor Bulgarije een buitensporig tekort vast te stellen en heeft zij een aanbeveling gedaan aan de Raad om voor dit land een buitensporig tekort vast te stellen. De Raad besluit hierover op 10 juli. Nadere informatie over het onderzoek van de Commissie is opgenomen in de nazending van de geannoteerde agenda van juni 2026.

Agendaonderwerp: Convergentierapporten van de Commissie en de Europese Centrale Bank

Document: Convergentierapporten Europese Commissie¹³ en Europese Centrale Bank¹⁴

Aard bespreking: Presentatie

¹² a17a5222-467d-416a-8ee7-42da2c663b01_en

¹³ Convergence Reports – Economy and Finance – European Commission

¹⁴ Convergence Report

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

Op 24 juni jl. publiceerden de Commissie en de Europese Centrale Bank (ECB) hun convergentierapporten. Deze rapporten worden op basis van artikel 140 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) ten minste eens in de twee jaar gepubliceerd. Daarin beoordelen de Commissie en de ECB in hoeverre EU-lidstaten die de euro nog niet hebben ingevoerd, voldoen aan de voorwaarden voor eurozonetoe-treding. Het gaat daarbij om de convergentiecriteria op het gebied van prijsstabiliteit, wisselkoersstabiliteit, overheidsfinanciën en langetermijn-rente, en om de verenigbaarheid van nationale wetgeving met de onafhankelijkheid van de centrale bank en de statuten van het Europees Stelsel van Centrale Banken en de ECB. Momenteel maken zes EU-lidstaten geen deel uit van de eurozone: Tsjechië, Denemarken, Hongarije, Polen, Roemenië en Zweden.

Naast het voldoen aan de convergentiecriteria is een voorwaarde voor eurotoetreding dat een land minstens twee jaar heeft deelgenomen aan het wisselkoersmechanisme ERM-II. Van de genoemde zes landen neemt alleen Denemarken deel aan ERM-II. Denemarken heeft echter een opt-out en is daarom niet verplicht de euro in te voeren, en heeft ook niet kenbaar gemaakt voornemens te zijn dat op korte termijn te willen doen.

Agendaonderwerp: Voorbereiding van de G20-bijeenkomst voor Ministers van Financiën en centralebankpresidenten

Document: De concept EU G20 Terms of Reference zijn gedeeld met lidstaten voor commentaar

Aard bespreking: Aanname EU-inzet

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

De Ecofinraad zal van gedachten wisselen over de inzet van de Unie tijdens de G20-bijeenkomst voor Ministers van Financiën en presidenten van centrale bank (FMCBG) die op 31 augustus en 1 september plaats-vindt in Asheville, de Verenigde Staten.

De G20 FMCBG is de tweede ministeriële bijeenkomst van het Finance Track dit jaar onder Amerikaans voorzitterschap. De G20 FMCBG zal naar verwachting stilstaan bij de mondiale economische ontwikkelingen en handelsonevenwichtigheden. Ook schuldenproblematiek zal op de agenda staan, waarbij de VS (net als de EU) wil bespreken hoe eventuele schuldherstructureringsprocessen voor middeninkomenslanden waar nodig verbeterd kunnen worden. De EU-inzet zal zich richten op de economische impact van het conflict in het Midden Oosten en Rusland's oorlog tegen Oekraïne, alsook andere financieel-economische risico's voor de wereldeconomie. De inzet zal tevens de EU-plannen voor het ontsluiten van economische groei benadrukken. De Raad zal de EU-inzet voor deze G20-bijeenkomst vaststellen. De Kamer zal geïnformeerd worden over de EU-inzet middels het verslag van de Eurogroep en Ecofinraad van juli.